

Seat No. _____

HAN-19080002030505

**M. Com. (Sem. III) (CBCS)
(W.E.F. 2019) Examination**

June - 2023

Advanced Business Statistics - 3

(Statistical Inference) (New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

સૂચના : (1) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુ ગુણ દર્શાવેલ છે.

1 (અ) આગણકની વ્યાખ્યા આપો. આગણનનાં લક્ષણો અને પ્રકારો જણાવો. 10

(બ) સમજાવો : સમષ્ટિ પ્રાયલો અને આંકડાશાસ્ત્ર. 10

અથવા

1 (અ) સમજાવો : વિશ્વસનીય સીમાઓ, અંતરાલ આગણન. 10

(બ) કેમર-રાવ અસમાનતા પદ્ધતિ સમજાવો. 10

2 (અ) t-વિતરણ વિશે ટૂંકનોંધ લખો. 10

(બ) χ^2 -વિતરણ વિગતે સમજાવો. 10

અથવા

2 નીચેની માહિતી માટે પોયસન વિતરણનું અન્વાયોજન કરો અને તેની યોગ્યતાનું 20

પરીક્ષણ કરો :

x	0	1	2	3	4
f	63	28	6	2	1

3 (અ) સમજાવો : ફિશરનું z-પરિવર્તન. 8

(બ) સમજાવો : સાર્થકતાની કક્ષા, ભૂલોના પ્રકાર. 7

અથવા

- 3 બે પ્રમાણ્ય સમષ્ટિમાંથી બે યદચ્છ નિદર્શો લેતાં નીચે મુજબનાં પરિણામો મળે 15
છે. બંને નિદર્શો એક જ પ્રમાણ્ય સમષ્ટિમાંથી લીધેલા છે:

x	16	17	18	20	24	30	36	39
y	19	22	24	26	38	50	60	74

- 4 (અ) સમજાવો : યદચ્છતા માટે સાનુક્રમ પરીક્ષણ. 8
(બ) કોલમોગ્રોવ સ્મીરનોવ પરીક્ષણ. 7

અથવા

- 4 બે ગ્રુપનાં વિદ્યાર્થીઓએ કરેલ દેખાવ સરખો છે. એવી નિરાકરણીય પરિકલ્પનાનું 15
પરીક્ષણ કરવા માટે મેન-વિહ્ટની U-પરીક્ષણનો ઉપયોગ કરો :

ગ્રુપ-I	70	68	73	81	66	56	62	75	83	48	—
ગ્રુપ-II	72	67	74	65	63	77	71	60	76	61	64

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Marks are indicated on right side.

- 1 (a) Define Estimator. State the characteristics and types of estimation. 10
(b) Explain : Population Parameters and Statistics. 10

OR

- 1 (a) Explain : Confidence limits, Interval estimation. 10
(b) Explain Crammer-Rao Inequality method. 10

- 2 (a) Write a short note on t-distribution. 10
(b) Explain the χ^2 -distribution in detail. 10

OR

- 2 Fit the Poisson distribution to the following data and test the goodness of fitness. 20

x	0	1	2	3	4
f	63	28	6	2	1

- 3 (a) Explain : Fisher's z-transformation. **8**
 (b) Explain : Level of significance, Types of errors. **7**

OR

- 3 Two samples are drawn from two normal populations. Test the **15**
 significance of equality of two variables.

x	16	17	18	20	24	30	36	39
y	19	22	24	26	38	50	60	74

- 4 (a) Explain : Run test for randomness. **8**
 (b) Kolmogrov Smirnov Test. **7**

OR

- 4 Test the null hypothesis that there is no significance difference **15**
 in the performance of the students of two groups. Use Mann-Whitney U-test.

Group-I	70	68	73	81	66	56	62	75	83	48	–
Group-II	72	67	74	65	63	77	71	60	76	61	64
